

El plaer de la polèmica

JOSEP-MARIA URETA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 17.02.10

El més fàcil és enfrontar els interessos, de bàndol, entre israelians i palestins. Qui està amb Israel va contra Palestina, i al revés. Des de molt lluny es diu que la solució de pau entre israelians i palestins –de confessions diferents– és que arribin a una espècie de divorci amistós, sense que hi hagi més relació que els límits fronterers. Al mig, la qüestió de sempre de crear dos estats veïns, com propicia l'ONU, amb la seva proverbial capacitat de ser ignorada olímpicament.

Tots aquests plantejaments pateixen una exigència prèvia: la profunda marca que ha deixat entre els jueus de tota condició la Shoah, la memòria de l'holocaust. Encara que tampoc totes les referències a la Shoah i els seus efectes són unànimes a l'hora de valorar-los.

Ahir va ser a Barcelona la professora de la Universitat de Basilea (Suïssa) Idith Zertal, autora del llibre *La nació i la mort* (Lleonard Muntaner/Gredos), en què aborda amb una independència que ja ha molestat, i no poc, els seus, el futur d'Israel. La seva tesi és tan senzilla com molesta: seguir intentant justificar l'Estat d'Israel com a compensació pel patiment de milions de jueus sota el règim nazi és cada vegada menys sostenible.

Poc abans de la seva intervenció, en una de les aules del CCCB, Zertal havia advertit: «La polèmica és un plaer», en referència a la persecució que, per les seves opinions, l'ha sotmès l'actual Govern d'Israel. I això que el seu llibre va prologat per un altre il·lustre crític, Shlomo ben Ami,

exministre de governs israelians, exambaixador a Espanya i, en l'àmbit català, Creu de Sant Jordi.

Zertal es va presentar a l'auditori amb total sobrietat: brusa negra, cabells grisos molt curts, ulleres de llegir per diadema i dicció impecable en anglès de la intervenció que anava a llegir. Gairebé semblava una fiscal d'un tribunal internacional que jutja atrocitats diverses.

Les seves tesis: des que el 1929 els palestins van assetjar una petita colònia jueva a Hebron, tota la història posterior s'ha escrit sobre la interpretació d'aquella ofensa. Sense indici de justificació, Zertal va advertir que ara el mig milió de colons jueus a Hebron són el gran problema a la regió. «La mort és la mentalitat dels colons», va afirmar. El sentiment heretat «d'existència fràgil» per part dels jueus i la creació de «un martirologi a les dues comunitats» després dels continus enfrontaments, va explicar Zertal, han derivat en una realitat insuperable: «Hebron no permet una vida normal ni per a jueus ni per a palestins», tot i que tenen «un passat comú». D'història no en saben com Zertal, i per això els passa el que els passa.